

החופש לגדול

הרב יוני לביא

*** לימודים זה לא מוקצה** - תוצאו שנייה מהמגירה את התעודה שקיבלתם השבוע. אם באחד המקצועות המצב לא מרנין, עצה שלנו: אל תחכו לשנה הבאה. הקדישו קצת זמן בחופש לסגור פערים או קחו שיעור פרטי או שניים. ככה תתחילו את השנה הבאה ברגל ימין ולא תגררו פערים משנה לשנה.

*** רוצים עוד כמה רעיונות בקטנה?**

בררו למי מהמשפחה והחברים יש יום הולדת בקיץ הזה והכינו (בסוד!) מסיבה מושקעת ויצירתית

- * עצבו אלבום דיגיטלי של המשפחה
- * ארגנו טורניר פינג פונג, שחמט או שש
- * בש למשפחה או לחברים פתחו ויקיפדיה
- * בערך אקראי או בנושא שמעניין אתכם ותצאו חכמים יותר
- * ארגנו בבית ערב סרט (לא לשכוח פופקורן)
- * כן, גם משחקי קופסה זו אופציה
- * חם לכם? בריכה, מעיין או ים הפתרון
- * החלקה על הקרח זה בכלל מושלם בימי חמסין. יש בארץ שישה מתחמים כאלו
- * תנועת נוער זה תמיד טוב, לא משנה אם אתם חניכים או מדריכים

לא משנה עם מרשמלו וגיטרה יכול להיות מדוגם

- * נסו לפטפט קצת עם הצ'ט של הבינה המלאכותית או לבקש ממנה ליצור לכם ציורים מגניבים
- * רשמו ביוטיוב: How to ותנו לו להשלים לכם אפשרויות שילמדו אתכם לעשות דברים שלא ידעתם
- * הזמינו את ההורים או את הילדים שלכם לדייט על חשבונכם
- * סעו להתפלל בקברי צדיקים (מירון, קבר רחל, מערת המכפלה)
- * התאמנו בקשירת ציצית
- * לנו להסתפר, זה מוגזם לגמרי מה שהולך לכם על הראש
- * לגבי מה שבתוך הראש: צפו בהרצאת Ted על נושא מעניין ומעורר השראה
- * קפצו למוזאון או לתערוכה ותצאו מתורבתים קצת יותר
- * סדרו את החדר שלכם. לא נמאס לכם שהוא נראה כמו אחרי הוריקן?
- * ובאותו עניין: עצבו מחדש את הבית כולל סיוד בצבעים מקוריים
- * מצאתם על הדרך כמה דברים מיותרים שרק מעמיסים? תבחרו אם לשווק אותם באתר יד2 ולהרוויח קצת כסף או לתת חנם ב'אגורה'.

וטיפ הזהב לסיום נוגע למסכים. כן, חברים, המגנט החזק בעולם נמצא אצלנו בכיס. חיוני שיהיו בו שני דברים: **סינון ומינון**. אפליקציה איכותית (עדיף בתשלום, זה לרוב איכותי יותר) שמוודאת שהמוח שלנו לא יהפוך לפח אשפה מכל הג'י'פה שזורמת באינטרנט, וגם קוצב זמן דיגיטלי שמגדיר כמה זמן ביום אנחנו הולכים להקדיש לסמארטפון, שעה או שמונה.

אתם מוזמנים למרקר ברשימה הנ"ל את מה שמדבר אליכם וליצור בנק רעיונות אישי משלכם. מומלץ לתחזק לוח חופש אישי (הדפיסו מהאינטרנט ומלאו אותו) ועוד אחד משפחתי גדול, שתתלו על המקרר. שבצו בו את החופשות המשפחתיות, את מחנות תנועות הנוער וגם את התוכניות האישיות שלכם. אחרי ככלות הכול שימו חיוך גדול על הפנים וקבלו את פניו של החופש בחיבוק חם. בעזרת השם ובעזרתכם יהיה ג'ד-ר'ל!

הרב יוני לביא הוא מראשי ארגון קהלים, מנהל 'מועדון ההורים' ומחבר סדרת ספרי 'היי הרב'. לעוד תכנים וסרטונים מעניינים שלו היכנסו לאתר מילה טובה או סרקו את הברקוד:

*** העבודה היא חיינו** - לבני הנוער שמפנטזים על רישיון נהיגה בקרוב, שרוצים לשדרג את הסמארטפון או סתם בא להם כסף לבזבזים, חפשו עבודה כלשהי לימי החופש. הורים, אולי תעזרו להם למצוא משהו במשרד שלכם?

*** לתת את הנשמה ואת הלב** - לא כל דבר צריך להיות תמורת כסף. מנוע החיפוש באתר 'רוח טובה' יעזור לכם למצוא משהו שתפור בדיוק עליכם.

*** ספרים, רבותיי, ספרים**

- אין מקרה בעולם, ואם היציאה לחופש יוצאת במהלך חודש הספר, כנראה יש פה איזה רמז. כמובן, לא חייבים לקנות (ספרים זה עסק נורא יקר היום), אבל עשו לכם מנהג קבוע לבקר בספרייה בכל שבוע (יצא חרוז). פעם זה היה עולה כסף או מצריך פקדון. היום על פי חוק זה לגמרי חינם.

*** בואו ניפגש**

הקיץ מתאפיין בכנסי ענק מרשימים ומושקעים. מיטב המרצים, הסדנאות וההופעות בכל נושא שרק תבחרו: זוגיות, הורות, עבודת השם, חסידות. על הדרך תמצאו שם יריד צבעוני והזדמנות לפגוש חברים שלא ראיתם מאז היסודי.

*** משפחה לא בוחרים** - אבל

לא תמיד מוצאים את הזמן להיפגש איתה. החופש הוא הזמן המתאים לבלות קצת יותר עם סבא וסבתא, בני דודים, ולכל מי שתמיד נפנו את האחים הקטנים בטענה 'אין לי זמן', עכשיו יש לכם.

*** האזינו והחכימו** - יש הסכתים מרתקים

בכל נושא שבעולם: היסטוריה, כלכלה, פסיכולוגיה, פוליטיקה, ספורט וגידול תנינים.

*** זיעה זה טוב** - אין כמו שחייה בקיץ, אבל גם

ריצה, אופניים, כדורגל, כדורסל וחדר כושר זה מעולה. ויודעים מה, גם לפתוח את יוטיוב בפול ווליום ופשוט לרקוד בחדר בכיף זה אחלה לגמרי.

*** גינה לי חביבה** - גם אם אתם לא גרים ביישוב

חקלאי, קנו אדנית או שני עציצים למרפסת וגלו את כישורי הגננות שלכם. תה נענע, אבוקדו או ורדים, מה שבא לכם.

*** חיים בסרט** - פתחו ערוץ יוטיוב וצרו סרטונים

שיוסיפו משהו חיובי לעולם. תצטרכו לכתוב תסריט, לביים, לצלם, לערוך ולהוסיף אפקטים קוליים ברקע. הסיפוק כשתראו את התוצר המוגמר - אדיר.

*** בשביל הנשמה** - ריבוננו של עולם, למי שלא

יודע, עובד נון-סטופ גם בקיץ. הוא תמיד איתנו, אהוב, משגיח ושומר. המינימום של הקשר היומי איתנו זה לפתוח את היום בתפילת שחרית, גם אם זה יצא במניין הכי מאוחר בשכונה.

כמובן, שלא יעבור עלינו יום בלי תורה. מומלץ להציב יעד לחופש: ספר באמונה שתמיד רציתם לקרוא, מסכת בגמרא, חברותא בנתיבות שלום על פרשת השבוע. מה שעושה לכם את זה. יותר מהאורך חשובה הקביעות.

*** בין המצרים** - לא תאמינו, אבל גם זה קורה

בחופש. רק שהפעם אין לנו בית ספר שילמד אותנו את ההלכות הרלוונטיות ואת הסיפור שמאחורי האירוע. אם אנחנו לא נשקיע קצת זמן בללמוד ולהתחבר, הפספוס יהיה רשום על שמנו (דרך אגב, פארק מים בשלושת השבועות, מותר? ומה עם שופינג?).

"גלעד, בוא בבקשה למטבח. אני צריכה שתוריד את הפח ותערוך את השולחן". מהסלון נשמעה דממה חשודה. כעבור שתי דקות חזרה גברת שרוני על הבקשה, אבל התגובה הייתה דומה. היא ניגשה אל הסלון וגילתה את בנה בן ה-15 שרוע על הספה במכנסיים קצרים וגופייה, בידו הסמארטפון החדש שקנה רק לפני שבוע, והוא בוהה בו במרץ.

"נו, מה קורה איתך?!" רטנה האם, "ביקשתי ממך לבוא לעזור".

"אימא", אמר לה הבן תוך כדי פיהוק קולני, "אני בחופש עכשיו..."

המקרה של גלעד הוא דוגמה לחוסר הבנה נפוץ בהגדרה מהו חופש. כי חופש אמיתי זה לא חופש מלהיות בן אדם. זה גם לא חופש מלהיות חלק מהמשפחה. זה לא חופש מהערכים שלך, וזה בוודאי לא חופש מא-לוהים.

אז מה כן, אתם שואלים? ובכן, רוב התלמידים שהצגתי לפניכם את השאלה הזו ענו בלי להסס: "נו, ברור. זה חופש מלימודים". אבל גם זו טעות. כי גם בחופש אנחנו לומדים ומתפתחים. החיים הם תהליך בלתי פוסק של צמיחה, והיא מתרחשת במגוון ערוצים: בשיעורים ובעזרת ספרים, דרך מפגש עם אנשים ובאמצעות התמודדות עם אתגרים שהחיים מוזמנים לנו.

אורקיי, אז אם לימודים קורים תמיד, מהי ההגדרה האמיתית של חופש? התשובה פשוטה: זה פסק זמן ממסגרת של בית ספר. זה הכול. אלא שכאן עולה השאלה: איך אני נראה כשאין לי מסגרת מונחתת מגבוה? מה עובר עליי כשאני בעצמי צריך ליצוק את התוכן אל היום-יום שלי?

מתברר שאחרי שנה שלמה של מבחנים במתמטיקה ובתושב"ע, באנגלית ובתנ"ך, המבחן הגדול מכולם מתחיל עכשיו: איך אני נראה כשהחיים בידיים שלי?

לטובת כל מי שהחום קצת ייבש לו את הרעיונות, הנה כמה רעיונות איך להפוך את הקיץ הזה למקפצה כדי שנצא ממנו בע"ה גדולים יותר ונישא מטען יקר ערך לשנה הבאה ולחיים בכלל:

*** סתם, כי בא לי לדבר** - ללמוד שפה

חדשה? זה קל הרבה יותר ממה שנדמה לכם. בחופש הקודם פגשתי את דורון (בן 17), והוא סיפר לי שבא לו לדעת ערבית. זו שפה חשובה לכל מי שבחר לגור במזרח התיכון וגם שימושית מאוד בצבא. הבחור הוריד אפליקציה, תרגל רבע שעה ביום, ובסוף החופש פטפט לא רע בערבית בסיסית. אתם יותר בקטע של ספרדית או סינית? סבבה. אפליקציות כמו Babel, Italki, Duolingo יוכלו לסייע בכל שפה שרק תבחרו.

*** מיומנות חדשה** - קבלו רשימה חלקית

של דברים שאפשר ללמוד די בקלות דרך האינטרנט: הקלדה עיוורת, צילום, קסמי קלפים, אוריגמי (קיפולי נייר), מדיטציה, ניתוח שפת גוף, סריגה או תפירה (פה גם סבתא תשמח לחלוק מניסיונה) וכמובן בישול (באתר ניקי ב יש איך-ספור מתכונים קלים וטעימים).

*** קורסים** - מוכנים להשקיע קצת יותר? תמצאו

קורסים מעולים חינם או בתשלום: עיצוב אתרים, תכנות אפליקציות, רטוריקה, קואוצ'ינג בסיסי, גרפולוגיה, עיצוב גרפי (אומרים שהתוכנה canva ידידותית להפליא).

*** שיר חדש** - הייתם מאמינים שאפשר לנגן בלי לדעת

תווים? לא קשה למצוא מומחים שישלחו לכם עד הבית כלי חדש + קורס ידידותי למשתמש שיביא אתכם לרמה לא רעה בכלל בתוך זמן קצר. כלים לדוגמה: מפוחית, חליל אירי, יוקליילי או סתם גיטרה קלסית.

*** מה התחביב שלכם?** - זה הזמן להכיר

תחביבים חדשים: ציור, כתיבת שירה (לכו תדעו, אולי תגלו פתאום שיש לכם את זה), נגרות (או כמו שמכנים זאת היום, אומנות בעץ), ריקוד, אומנויות לחימה. אפשר למצוא המון הדרכות ברשת או להירשם לחוג במתנ"ס הקרוב.